

Teatre lliure

© Ros Ribas

blackbird

de **David Harrower**

direcció **Lluís Pasqual**

Teatre Lliure Gràcia - del 16 de gener al 10 de febrer

Blackbird

de **David Harrower** direcció **Lluís Pasqual**

intèrprets **Jordi Bosch / Bea Segura**

traducció de l'anglès **Júlia Ibarz**

ajudant de direcció **Juan Carlos Martel Bayod** / alumne en pràctiques de direcció de l'Institut del Teatre **Héctor Mora**

amb la col·laboració de **Luara Mateu i Carla Vives**

producció **Teatre Lliure**

agraïments **Paco Azorín**

espectacle en català

durada aproximada **1h. 20' sense pausa**

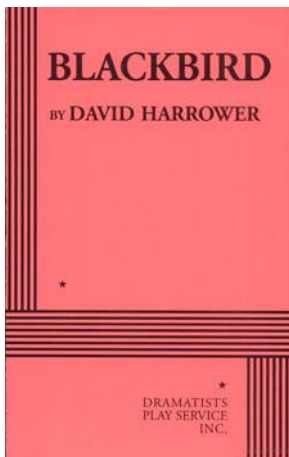
el **27/01** col·loqui amb l'equip artístic després de la funció

sala adaptada / sistema d'anell magnètic per a persones amb discapacitat auditiva
programa de mà en braille disponible a taquilla

horaris: de dimarts a divendres a les 20:30h.
el dissabte a les 21h.
el diumenge a les 18h.

preus: 30,25€ / 21,30€ (dimecres, dia de l'espectador) / 27,75€ (amb descompte, excepte el dia de l'espectador)

Un home rep la visita inesperada de la noia que farà trontollar la seva existència. Una peça ineludible del dramaturg escocès **David Harrower**, que va rebre el premi Laurence Olivier 2007 a la Millor Obra Nova.

Blackbird es va estrenar al King's Theatre, d'Edimburg l'agost del 2005. La producció va passar a l'Albery Theatre de Londres el febrer del 2006, i es va estrenar al Manhattan Theater Club de Nova York l'abril del 2007.

Hi ha dues maneres de fer teatre polític: crear espectacles per a un públic 'convençut', o bé decidir-se per textos com *Blackbird*. Un exemple per a la primera opció: ningú no accepta la mort que provoca la fam, la set o el virus de la sida que s'estenen com una plaga bíblica sobre una gran part del continent africà. Si jo, com a espectador, trio d'anar a veure un espectacle que em parla d'aquests temes tinc ja un criteri, una posició. Abans d'entrar a la sala ja sé de quina banda em trobo. He de confiar que la genialitat de la proposta i dels intèrprets potser em modificaran la mirada sobre uns fets del tot evidents.

L'altra possibilitat, el que jo anomeno teatre polític *strictu sensu*, és una peça com *Blackbird*. Harrower no fa més que exposar una sèrie de preguntes que van lligades antropològicament al propi concepte de les relacions humanes.

No hi ha respostes clares, sinó molt parcials. No ens en dóna la psicoanàlisi, tampoc la societat. Com a màxim hem arribat a una necessària i esquemàtica resposta jurídica: establir una definició legal del terme abús, i establir uns càstigs legals per sancionar-lo. La resta continuarà sent un misteri.

De quines pulsions sorgeix l'abús sexual sobre un menor? A quina edat podem dir que una persona és adulta? Per què? En quin moment neix la provocació i on es troba el seu origen? Es troba a l'ull del qui mira o a la ment del qui se sent observat? Fins a quin punt una víctima es pot convertir en botxí d'un ésser humà que pot haver-se equivocat però que, tanmateix, després d'acomplir la pena, té el dret de reconstruir la seva vida? *Blackbird* fa surar a la superfície la fragilitat de tots nosaltres davant d'uns fets per als quals no tenim respostes.

Lluís Pasqual

La gènesi de *Blackbird*

Fins al 2003, el nom de David Harrower anava lligat només a les seves peces d'inspiració escocesa i d'èxit moderat, excepció feta de *Knives in Hens*, definida com un "clàssic modern". Aquell any, Brian McMaster, director del Festival Internacional d'Edimburg, li encarrega un text: el dramaturg té carta blanca i dos anys per presentar-lo al director alemany Peter Stein, que el durà a escena. Harrower s'embarca en l'esborrany d'un text inspirat en el cas judicial de Tony Studebaker, un exmarine nord-americà que establir una relació amb una noia de dotze anys amb la qual després es va trobar i va fugir. Arrestat, va ser processat i condemnat per rapte i delictes sexuals.

Nou mesos després, Harrower ha elaborat un text massa complex: tres actes per a divuit personatges, entre ells el fantasma del cantant Marvin Gaye i un cor de veus blanques que entona "Sexual Healing". Comprèn que no pot funcionar. En quatre setmanes redueix el tema a l'essència: la trobada i l'enfrontament de dos personatges, un home i una dona. Harrower diu: "No va caldre explicar gaire res. En Peter va intuir de seguida de què anava exactament (...), només va agafar el text de les meves mans i... el va habitar". "*Blackbird* per a mi va ser una veritable revelació", diu Harrower "perquè habitualment no escric així. Va ser una operació difícil, irrepetible, que va implicar també la llengua. No té molta puntuació. Em vaig adonar que no podia fer servir frases amb punt i a part perquè eren massa cristal·lines, massa acabades. La forma reflecteix, en un cert sentit, la incertesa de dues persones que es ronden l'una a l'altra. No podia fer servir material tret simplement de les planes dels diaris". El tema de l'abús és candent. Però no és el pinyol de l'interès d'aquest autor, que explica: "em semblava insensat escriure un text sobre la pedofília i dir *la pedofília és un mal*: això ho sap tothom. Havia de buscar més profundament. (...) Em pensava que fins i tot les dones s'aliarien en contra meu. En canvi, algunes amigues, després, m'han explicat que havien tingut relacions amb homes molt més grans i que sempre havien estat convençudes d'actuar de manera correcta".

El títol de l'obra, traduït literalment, significa 'merla', que en *slang* britànic també vol dir "noia". Harrower confirma que deriva de la cançó homònima de Paul McCartney i afegeix que, en la seva imaginació, la banda sonora de la fuga d'amor de l'Una i el Ray és *The White Album* dels Beatles. La merla correspon també a la transformació adoptada pel Dimoni per induir a la temptació un sant –Sant Benet, segons algunes fonts iconogràfiques– empenyent-lo a desitjar una nena: el dramaturg va descobrir aquest lligam quan ja havia triat el títol i es va adonar amb sorpresa que esqueia perfectament al seu text.

El cas Studebaker

Toby Studebaker és un exmarine de l'exèrcit nord-americà, membre d'una unitat antiterrorista implicada en operacions en contra d'Al-Quaeda després de l'11 de setembre del 2001. El 2003 va ser jutjat i empresonat per haver raptat una nena de dotze anys, Shevaun Pennington, de nacionalitat britànica, que va conèixer per internet.

Tot va començar quan Shevaun va explicar a Toby que tenia disset anys i va establir amb ell una relació nodrida de missatges explícitament eròtics. Un dia, diu als seus pares que sortirà a fer un tomb amb les amigues: en realitat, ella i Toby han preparat una fugida que els portarà junts a París, i després a Estrasburg i a Frankfurt, on s'acaba la història. Cinc dies en total, al final dels quals Studebaker és arrestat i extradit.

Davant del jutjat de Manchester es declara culpable de rapte i d'abús sexual. Passa quatre anys i mig a la presó, i és traslladat als Estats Units i condemnat també per les corts Federals a onze anys i quatre mesos més de pena, amb la posterior condemna a expatriació per abusos sexuals a menors. S'hi afegeix una condemna simultània de set anys i onze mesos per possessió de materials de pornografia infantil.

Blackbird està inspirada en aquests fets.

la crítica ha dit:

“L’obra de Harrower és una autèntica explosió de conflictes sense resoldre i probablement irresolubles... La seva ambigüitat melancòlica i la seva poesia eixuta, de gran ressonància, culminen en una de les peces noves més arriscades dels darrers anys.”

(Sunday Herald, Glasgow)

“Blackbird, un intens producte del talent de David Harrower, promet ser el drama més potent de la temporada ... magistral, fascinant... extraordinari... un miracle.”

(New York Times)

“Quatre estrelles! Aquesta obra absorbent, poderosa i incendiària és la mena de teatre de risc que es troba a faltar als escenaris actuals.”

(New York Post)

“Una peça provocadora, impactant i valuosa. El dramaturg David Harrower és sens dubte un nom a seguir.”

(New York Daily News)

“Un conte del gat i la rata, fascinant i pertorbador: noranta minuts d’intriga sexual i de revenja amb una genuïna teatralitat i un poder de commocionar innegable.”

(Associated Press)

“És una magnífica guerra intel·lectual que t’enganxa extraordinàriament, amb un tempo molt lent... una obra fosca i seductora que t’atrapa... una peça excepcional.”

(CurtainUp)

“Una indagació ibseniana en el passat... introspecció psicològica, creació de personatges i un cuidada observació sociològica. Impactant.”

(Evening Standard, Londres)

David Harrower

(Edimburg, 1966)

Dramaturg escocès vinculat actualment al Teatre Nacional d'Escòcia. El 1995 va estrenar la seva primera peça, *Ganivets a les gallines (Knives in Hens)*, al Traverse Theatre d'Edimburg, obtenint un gran èxit. Des de llavors ha presentat *Kill the Old Torture Their Young* (1998), *Presence* (2001) i *Dark Earth* (2003). El 2008 va estrenar *365*, dirigida per Vicky Featherstone. Ha adaptat i versionat peces de John Wyndham, Luigi Pirandello, Anton Txékhov, Anton Büchner i Arthur Schnitzler, i també ha adaptat Jon Fosse, Friedrich Schiller i Bertolt Brecht. La seva última peça, *A Slow Air*, es va estrenar el 2011 a Ton, Glasgow, i aquest abril s'ha estrenat a Nova York.

Lluís Pasqual

(Reus, 1951)

Llicenciat en Filosofia i Lletres, en l'especialitat de Filologia Catalana, per la Universitat Autònoma de Barcelona, i llicenciat en Art Dramàtic per l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Dirigeix el seu primer espectacle, *Roots*, d'Arnold Wesker, el 1968.

És fundador del Teatre Lliure de Barcelona el 1976, on hi dirigeix el primer espectacle, *Camí de nit*. Als 32 anys, el 1983, és nomenat director del Centro Dramático Nacional - Teatro María Guerrero de Madrid.

El 1990 se'n va a París per dirigir durant sis anys l'Odéon - Théâtre de l'Europe. Els anys 1995 i 1996 dirigeix la Biennal de Teatre de Venècia. Entre el 1997 i el 1999, per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, és comissari del Projecte Ciutat del Teatre. Del 1998 fins al 31 de desembre del 2000 codirigeix el Teatre Lliure.

L'abril del 2004 entra a formar part del Teatro Arriaga de Bilbao com a assessor artístic, des d'on impulsa el Projecte BAT, un laboratori de formació, col·laboració pedagògica i promoció i creació d'espectacles contemporanis.

El 2011 accepta la direcció del Teatre Lliure pel període 2011-2015.

últimes direccions escèniques

Quitt, de P. Handke. Teatre Lliure – CDN 2012.

La casa di Bernarda Alba, de F. García Lorca. Napoli Festival Teatro Italia 2011.

Blackbird, de D. Harrower. Piccolo Teatro di Milano 2011.

Celebració, de H. Pinter. Teatre Lliure 2010.

Donna Rosita Nubile, de F. García Lorca. Piccolo Teatro di Milano 2010.

La casa de Bernarda Alba, de F. García Lorca. TNC 2009.

Edipo, de Sòfocles. Teatro Olimpico Vicenza 2008.

La famiglia dell'antiquario, de C. Goldoni. Teatro Stabile del Veneto. Teatre Romea. Festival Grec 2007.

Mòbil, de S. Belbel. Teatre Lliure 2007.

Aventura en el teatro - El sueño de Jone. Teatro Arriaga 2007.

últimes direccions escèniques d'òpera

Il prigionero / Suor Angelica, de L. Dallapiccola / G. Puccini. Teatro Real, 2012.

La Donna del lago, de G. Rossini. Opera Paris 2010 / Teatro alla Scala Milano 2011.

Manon Lescaut, de G. Puccini. Opera Lyon 2009.

Château Margaux i *La viejecita*, de M. Fernandez Caballero. Teatro Arriaga 2009.

Tristan und Isolde, de R. Wagner. Teatro Real Madrid 2008.

Les noces de Figaro, de W.A. Mozart. Gran Teatre del Liceu 2008 / 2012.

Oda a Napoleón d'A Schönberg i *Il prigionero* de Dalla Piccola. Opera Garnier Paris 2007.

Simon Boccanegra, de G. Verdi. Palau de les Arts Reina Sofia 2007.

guardons recents

Premi ADE de Direcció per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi Butaca al Millor Director Teatral, 2009.

Premi Max al Millor Director Teatral per *La casa de Bernarda Alba*, 2009.

Premi de la crítica operística de Barcelona al millor espectacle líric per *Châteaux Margaux* i *La viejecita*, 2009

Jordi Bosch

(Mataró, 1956)

Actor vinculat al Teatre Lliure al llarg de tota la seva carrera. De la seva primera etapa com a actor podem destacar *L'Hèroe*, de S. Rusiñol, dir. Fabià Puigserver (1983); *Al vostre gust*, de W. Shakespeare, dir. Lluís Pasqual; *La flauta màgica*, de W. A. Mozart, dir. Fabià Puigserver (1984); *Un dels últims vespres de Carnaval*, de C. Goldoni, dir. Lluís Pasqual (1985); *Fulgor i mort de Joaquín Murieta*, de P. Neruda, dir. Fabià Puigserver (1986); *El 30 d'abril*, de Pere Quart, dir. Pere Planella (1987); *El muntaplats*, de H. Pinter, dir. Carme Portaceli (1987); *Lorenzaccio*, *Lorenzaccio*, d'A. de Musset, dir. Lluís Pasqual (1987); *La bona persona del Sezuan*, de B. Brecht, dir. Fabià Puigserver (1988); *Titànic 92*, de GJ. Graells, dir. Pere Planella (1988); *Les noces de Fígaro*, de Beaumarchais, dir. Fabià Puigserver (1989); *Els gegants de la muntanya*, de L. Pirandello, dir. Xicu Masó (1990), *Capvespre al jardí*, de R. Gomis, dir. Lluís Pasqual (1990); *Història d'un soldat*, d'I. Stravinski, dir. Lluís Homar (1991); *Timó d'Atenes*, de W. Shakespeare, dir. Ariel G. Valdés (1991); *El parc*, de B. Strauss, dir. C. Portaceli (1992); *Roberto Zucco*, de B-M. Koltès, dir. Lluís Pasqual (1993); *El barret de cascavells* de L. Pirandello, dir. Lluís Homar (1994); *Arsènic i puntes de coixí*, d'A. Kesselring, dir. Anna Lizaran (1995); *Els bandits*, de F. Schiller, dir. Lluís Homar (1995); *Lear o el somni d'una actriu*, sobre textos de W. Shakespeare, dir. Ariel G. Valdés (1996); *El temps i l'habitació*, de B. Strauss, dir. Lluís Homar (1996); *Zoowie*, de S. Pompermyer, dir. Lluís Homar (1997); *Cantonada Brossa*, de J. Brossa, dir. Rosa Maria Sardà, Josep Maria Mestres, Josep Montanyès i Lluís Pasqual (1999); *L'hort dels cirerers*, d'A. Txèkhov, dir. Lluís Pasqual (2000). També va ser protagonista de *L'adéu de Lucrècia Borja*, de J. F. Mira, dir. Carles Santos (2001), espectacle inaugural de la nova seu del Teatre Lliure a Montjuïc.

Ha alternat també la seva activitat al Lliure amb la participació en espectacles del Centre Dramàtic de la Generalitat, com ara *El tango de Don Juan*, de J. Savary i Q. Monzó, dir. Jérôme Savary (1986); *El viatge*, de M. Vázquez Montalbán, dir. Ariel G. Valdés (1989); *Restauració*, d'E. Mendoza, dir. Ariel G. Valdés (1990); *El desengany*, de F. Fontanella, dir. Domènec Reixach (1992); *La guàrdia blanca*, de M. Bulgàkov, dir. Pawel Chomsky (1993), o *Morir*, escrit i dirigit per Sergi Belbel (1998). A partir de l'any 2000 actua en obres com *Novecento*. *El pianista de l'oceà*, d'Alessandro Baricco, dir. Fernando Bernués (2001); *Dissabte, diumenge i dilluns* d'E. de Filippo, dir. Sergi Belbel (2002); *Primera plana*, de Ben Hecht i Charles MacArthur, dir. Sergi Belbel (2003/04); *Greus qüestions*, d'E. Mendoza, dir. Rosa Novell (2004), *Fuente Ovejuna*, de Lope de Vega, dir. Ramon Simó (2005); *Fi de partida*, de S. Beckett, dir. Rosa Novell (2005); *Adreça desconeguda*, de K. Kressmann Taylor, dir. F. Bernués (2006). El 2007 va formar part del repartiment de *La nit just abans dels boscos*

de B-M. Koltès, dir. Àlex Rigola; *Play Strindberg*, de F. Dürrenmatt, dir. George Lavaudant, i *Hay que purgar a Totó*, de G. Feydeau, dir. George Lavaudant. El 2009 va participar a *Spamalot*, d'Eric Idle i John Du Prez, dir. El Tricicle, i el 2010 a *El Misanthrop*, de Molière, dir. Georges Lavaudant; *Celebració*, de Harold Pinter, dir. Lluís Pasqual, i *Candide*, de Leonard Bernstein, dir. Paco Mir. La seva extensa activitat també comprèn la participació en moltes sèries de televisió i en pel·lícules. Gran part de la seva carrera televisiva s'ha desenvolupat a TV3, amb sèries com *Crònica negra*, *Qui?*, *L'avi Bernat*, *Quico el progre*, *Agència de viatges*, *La Loll*, *Estació d'enllaç*, *Pedralbes Centre*, *Nissaga de poder*, *La memòria dels Cargol*, *Nissaga*, *l'herència*, *Crims*, *Jet Lag*, *Majoria absoluta*, *La Via Augusta* i, més recentment, *Sagrada família*. També ha participat en TV movies com ara *Junts* (dir. M. Ros) o *Majoria Absoluta* (dir. Joaquim Oristrell), en sèries per a TVE com ara *Abuela de verano*, *Con dos tacones*, o per a Antena 3TV com *El comisario*. En cinema ha treballat amb directors com ara Agustí Villaronga (*El niño de la Luna*), Francesc Bellmunt (*Monturiol*), Ventura Pons (*El perquè de tot plegat*), Manuel Gómez Pereira (*Boca a boca*), David Trueba (*La buena vida*), Joaquim Oristrell (*De qué se ríen las mujeres*, *Va a ser que nadie es perfecto*), Montxo Armendáriz (*Silencio roto*), Gerardo Vera (*Deseo*) o José Luis Cuerda (*La educación de las hadas*). També ha participat a la tvmovie *Després de la pluja* dirigida per Agustí Villaronga (2006), *Barcelona, un mapa d'ombres* dirigida per Ventura Pons (2007); *Mil cretins* també de Ventura Pons (2010), *Tres metros sobre el cielo* de Fernando González Molina (2010) i *23F* de Chema de la Peña (2010).

Ha estat distingit amb premis com el de la Crítica Teatral de Barcelona per *Restauració* (temporada 9091), el de l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya al millor actor de repartiment per *Restauració* (9091), el Premi Nacional de Teatre i el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona per *El barret de cascavells* (1993/1994), i el Premi Butaca 1995 al millor actor de cinema pel seu paper a la pel·lícula *El perquè de tot plegat* de Ventura Pons. També va ser guardonat amb el Premi de la Crítica Teatral de Barcelona per la seva interpretació a *Cantonada Brossa* (1989) i amb el Premi Butaca 2003 al millor actor protagonista de teatre per l'obra *Dissabte, diumenge i dilluns*.

El 2011 va formar part del repartiment d'*El Misanthrop*, de Molière, dir. Georges Lavaudant; i la temporada passada, de *Quitt*, de Peter Handke, dir. Lluís Pasqual, i d'*Els jugadors*, de Pau Miró. I aquesta temporada, ha protagonitzat *La Bête*, de David Hirson, dir. Sergi Belbel.

Bea Segura

(Barcelona, 1975)

Actriu de teatre, cinema i televisió. Ha participat als espectacles següents: *El cuerdo del loco*, de Lope de Vega, dir. Carlos Aladro; *Orestíada*, d'Èsquil, dir. Mario Gas. *A Electra le sienta bien el luto*, d'Eugene O'Neill, dir. Mario Gas; *La traición en la amistad*, de María Zayas, dir. Mariano de Paco; *Los ladrones somos gente honrada*, d'E. Jardiel Poncela; *Quería ser poema*, dir. J. Carlos Menéndez (Cia.Omteatro); *La dona incompleta*, de D. Plana, dir. Sergi Belbel; *L'hort dels cirerers*, d'A. Txékhov, dir. Lluís Pasqual; *Molt soroll per no res*, de W. Shakespeare, dir. Ferran Madico; *Les dones sàvies*, de Molière, dir. Rosa Novell; *El tío Vania*, d'Anton Txékhov, dir. Carol Goodheart. En cinema ha format part del repartiment d'*Insensibles*, de Juan Carlos Medina; *Hierro*, de Gabe Ibáñez; *Salvador (Puig Antich)*, de Manuel Huerga; *Skizo*, de Jesús Ponce; *Haz conmigo lo que quieras*, de Ramón de España; *La dama de Porto Pim*, de J. A. Salgot; *Lola vende cá*, de Llorenç Soler; *Transeúntes*, dir. Lluís Allier; *La libélula*, (curt) d'Eva Sánchez. També ha participat en diverses sèries per a la televisió, com ara *Volveremos*, de Felip Soler (TVE/TV3); *Ermessenda*, de Lluís M. Güell (TV3); *Los exitosos pells* (Cuatro); *Hospital Central* (Tele 5); *Serrallonga*, d'Esteve Rovira; *Los Serrano* (Tele 5); *La dama de Monsoreau*, de Michel Hassan (TV3); *Más que hermanos*, de Ramón Costafreda; *Comme sur des roulettes*, de Jean-Paul Lilienfeld; *Los 80, tal como éramos* (Tele5); *La monja de Monza*, d'Alberto Coreli; *Tránsfuga*, de Jesús Font; *7 vidas* (Tele5); *L'escala de diamants*, de Jordi Marcos; *Al salir de clase* (Tele5).

